

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H. Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ
ЗА 2009. ГОДИНУ

Број: 01-03-06-16-1-806/10

Сарајево, април 2010. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
1.	Увод	5
2.	Поступање по ранијим препорукама	5
3.	Систем интерних контрола	6
4.	Буџет	8
5.	Текући издаци	9
5.1.	Ауторски хонорари	9
6.	Новчане донације	10
7.	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	11
 Прилози:		
	Табела 1. - Анализа одобреног и извршеног буџета за 2009. год.	12

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Дирекције за економско планирање** (у даљем тексту: Дирекција) и усклађеност пословања са важећом законском регулативом за годину која се завршава на дан 31. децембра 2009. године.

Одговорност руководства

Руководство Дирекције је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања тј. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ број 01-Ст4-16-1810/05. Ова одговорност обухвата: успостављање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања Дирекције са важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 12/06), ИНТОСАИ ревизијским стандардима (Службени гласник БиХ, број 5/01) и Међународним стандардима ревизије (ИСА). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за мишљење ревизора.

Основа за мишљење са резервом

Као што је наведено под тачком 5. Извјештаја утврђене су одређене неправилности при исплати расхода за ауторске хонораре.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Дирекције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2009. године, резултате пословања и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан и у складу су са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Дирекције у току 2009. године било је у свим материјално значајним аспектима усклађено са важећом законском регулативом, осим за могуће ефекте који су наведени у Основи за мишљење.

Сарајево, 06.04.2010. године

Замјеник главног ревизора

Џевад Некић

Главни ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Савјет министара БиХ је сходно одредбама Закона о Савјету министара БиХ¹ донијело Одлуку о Дирекцији за економско планирање (Службени гласник БиХ, број 98/06) којом се уређује надлежност, организација, начин рада, руковођење и друга питања од значаја за рад Дирекције. Дирекција је стално, самостално, стручно тијело Савјета министара Босне и Херцеговине са статусом правне особе.

Дирекција је надлежна за: координирање припреме годишњих, средњорочних и дугорочних макроекономских пројекција; координирање припреме годишњих, средњорочних и дугорочних стратегија развоја; мониторинг имплементације годишњих, средњорочних и дугорочних стратегија развоја; истраживање и анализу економских трендова; истраживање и анализу укључивања свих слојева друштва у економске токове; остала истраживања која јој додијели Савјет министара, односно владе ентитета и Брчко дистрикта БиХ; припрему и јавно објављивање годишњих, средњорочних и дугорочних макроекономских пројекција; припрему и јавно објављивање полугодишњих и годишњих извјештаја о економским трендовима у Босни и Херцеговини; припрему и јавно објављивање полугодишњих и годишњих извјештаја о имплементацији годишњих, средњорочних и дугорочних развојних стратегија; припрему и јавно објављивање годишњих извјештаја о стању укључености свих слојева друштва у економске токове у Босни и Херцеговини.

Дирекцијом руководи директор којег именује и разрјешава Савјет министара БиХ у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ, а потврђује га Парламентарна скупштина БиХ. Директор у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ има статус секретара с посебним задатком.

Унутрашња организација уређује се Правилником о унутрашњој организацији који потврђује Савјета министара БиХ. Према наведеном Правилнику формиране су слједеће организационе јединице: Кнацеларија директора; Сектор за координацију припреме, мониторинг имплементације и евалуацију развојних докумената и анализе социјалне укључености; Сектор за економска истраживања и Сектор за заједничке и опште послове. Радом сектора руководе помоћници директора, који су за свој рад одговарају директору. За обављање послова и задатака из дјелокруга рада Дирекције систематизовано је тридесет радних мјеста.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је финансијску ревизију за 2008. годину у Дирекцији и изразила мишљење са резервом на законитост пословања. Основу за изражавање мишљење са резервом чиниле су исплате за ауторске хонораре.

¹ Закон о измјенама и допунама закона о Савјету министара Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 81/06)

Поред исказаног мишљења сматрали смо потребним да предложимо одређене препоруке за успоставу ефикаснијег система интерних контрола. Освртом на препоруке дате у ревизионом извјештају, те увидом у подузете активности утврдили смо слjedeће:

Реализоване препоруке:

- У току 2009. године није вршена исплата запосленим за празничне поклоне.

Препоруке чија је реализација у току:

- Предузете су одређене активности на отклањању недостатака везаних за исплете ауторских хонорара.

Нереализоване препоруке:

- И даље није успостављен ефикасан систем интерних контрола при реализацији појединих расхода у смислу да су вршене готовинске исплате по нота рачунима, те да је највећи број набавки реализован директним споразумом.
- И даље није успостављен ефикасан систем планирања по појединим аналитичким позицијама.

3. Систем интерних контрола

Одговорност за успостављање и примјену система интерних контрола је на руководству Дирекције. Дирекција има стручни колегијум којег чине директор и помоћници директора. Стручни колегијум брине о усклађеном раду Дирекције и њезиних сектора, као и усклађеном дјеловању с другим органима и институцијама у спровођењу послова из њене надлежности. У складу са овлаштењима донесени су интерни акти којима је успостављена организација, утврђено управљање и руковођење и створене одређене претпоставке за функционисање система интерних контрола. Међутим, током ревизије је уочено да постоје одређене слабости у функционисању система интерних контрола.

Ревизијом издатака за телефонске услуге утврђено је да је право на накнаду трошкова мобилних телефона дефинисано интерним Правилником о потрошњи фиксних и мобилних телефона који, према нашем мишљењу, не обезбјеђује одговарајућу подлогу за ефикасно управљање поменутих издацима у смислу да нису јасно прописане процедуре поступања у случајевима неоправданих прекорачења и контроле услуга истакнутих на рачунима појединачних корисника које суштински не представљају потрошњу у пословне сврхе.

Правилником су утврђени дозвољени износи потрошње на мјесечном нивоу, а обрачун и контрола истих се врши тромјесечно, иако су прекорачења потрошње мобилних телефона редовна и у правилу без писаног образложења. Ревизијом је утврђено да су у неким случајевима неоправданог прекорачења вршене обуставе од плате запосленика, али и да су у појединачним случајевима у структури рачуна мобилних телефона приказане услуге које не представљају позиве у пословне сврхе (надопуне, телегласање и сл.), а да није извршена обустава за исте.

Преиспитати одредбе интерног Правилника о потрошњи фиксних и мобилних телефона у смислу да истим обезбиједи да се обрачун и контрола потрошње врши мјесечно, те унаприједити систем интерних контрола у свим случајевима прекорачења дозвољене потрошње на начин да се одобравање прекорачења врши само на основу подношење адекватног образложења у писаној форми, а све у циљу рационалног трошења и ефикасног управљања овим издацима.

Ревизијом трошкова евидентираних за услуге превоза и горива, текуће одржавање, обезбјеђење и уговорене услуге може се констатовати да се највећи број новчаних трансакција реализује готовинским плаћањем преко благајне, умјесто да се плаћање врши путем јединственог рачуна трезора. Тако на примјер, ревидирањем трошкова набавке горива, која је реализована у износу од 2.980 КМ, констатовано је да се током читаве године, набавка горива правдала кроз путне налоге, а исплата је вршена путем благајне. Током ревизије уочено је такође да се један дио насталих обавеза правда на основу нота – рачуна, који се не могу сматрати вјеродостојним књиговодственим документом и исправом на основу које се може извршити плаћање.

Препоручује се Дирекцији да у циљу транспарентног трошења јавних средстава плаћање добављачима врши путем ИСФУ система, односно путем Јединственог рачуна трезора.

Набавке роба и услуга за потребе Дирекција вршене су стихијски, без адекватног плана набавки за 2009. годину, којим би се јасно одредио предметом набавке, количина или обим набавке, износ планираних средстава, роком до којег је потребно провести поступак набавке, као и дефинисање врсте поступка за избор најповољнијег добављача. Током ревизије уочено је да је највећи број набавки роба и услуга реализован на основу директног споразума. Уколико се посматрају појединачне вриједности извршених набавки, могло би се закључити да је ријеч о набавкама које потпадају под процедуре дефинисане чланом 47. Закона о јавним набавкама. Међутим посматрајући укупно реализоване набавке на нивоу Дирекције констатовано је да се овако реализован избор најповољнијег добављача коси са чланом 45. став (2) Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је уговорни орган дужан обезбједити да укупна годишња вриједност набавки путем директног споразума не прелази 10% укупног буџета за набавке.

Такође, Дирекција није, у складу са Упутством о облику и садржају извјештаја о проведеном поступку јавних набавки из поглавље III Закона о јавним набавкама (Службени гласник БиХ, број 101/06), достављала мјесечне извјештаје Агенцији за јавне набавке о проведеним директним поступцима набавке.

Препоручује се Дирекцији да предузме све потребне мјере како би обезбиједила да се извршење набавки реализује у складу са поступцима утврђеним законом и релевантним подзаконским актима. Односно, да на основу својих стварних потреба током године врши избор најповољнијег добављача у складу са Законом о јавним набавкама уз обезбјеђење правичне и активне конкуренције међу потенцијалним добављачима, а у циљу остваривања једнаког третмана, недискриминације и транспарентности приликом одабира добављача.

4. Буџет

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2009. годину одобрена су средства за Дирекцију у укупном износу од 1.846.000 КМ. На основу мјера уштеда у буџету институција Босне и Херцеговине, у току 2009. године, одобрени буџет је умањен за 84.820 КМ, тако да је коначно одобрени буџет износио 1.761.180 КМ. Дирекција је исказала извршење буџета у износу од 1.286.165 КМ што је, у односу на расположива средства, мање за 27% или у номиналном износу за 475.015 КМ.

У децембру 2009. године, на основу одлуке Министарства финансија и трезора, извршено је реструктурисање расхода у износу од 46.600 КМ у оквиру износа одобреног за текуће издатке, а везано за потребу да се обезбједи дио недостајућих средства за закуп пословног простора, трошкове телефонских услуга и набавку опреме. Поред наведеног ревизијом је утврђено да је на појединим аналитичким позицијама исказано прекорачење у односу на план (издаци за мобилне телефоне, материјал и услуге за оправку и одржавање опреме, услуге репрезентације).

Потребно је да Дирекција реалније врши планирање расхода, како не би дошло до значајнијег прекорачења плана за поједине аналитичке позиције расхода, а све у циљу ефикасног управљања одобреним средствима и поузданог извјештавања.

У инструкцији, коју је Министарство финансија и трезора доставило буџетским корисницима у фази израде пројекције буџета за 2009. годину, наведено је да у утврђеној горњој граници расхода по сваком буџетском кориснику нису обухваћена средства донација и кредита за поједине институције укључујући и Дирекцију за економско планирање (детаљније о донацијама у тачки 6. Извјештаја).

Структура одобреног и извршеног буџета по врсти расхода приказана је у табели 1 у прилогу Извјештаја.

Програм рада

Дирекција је доставила Савјету министара БиХ Приједлог програмских задаћа за израду Програма рада Савјета министара БиХ за 2009. годину, у коме су наведени слједећи програмски задаци: коначна верзија Стратегије развоја БиХ 2008. - 2013. и Стратегије социјалне укључености са коначним верзијама акционих планова и буџетских табела везаних за наведене стратегије; макроекономски оквир за Развојну стратегију; економски трендови - информације за Савјет министара БиХ; економски и фискални програми БиХ за период 2008. - 2012. година. Према програму рада, децембар 2009. године предложен је за коначан рок за усвајање обједињених докумената Стратегије развоја БиХ 2008. – 2013. и Стратегије социјалне укључености.

Извјештај о раду

Дирекција је доставила Савјету министара БиХ Извјештај о раду по цјелинама прописаним Упутством² (законодавне активности, међународни уговори, европске интеграције и тематски дио). Према подацима из Извјештаја током 2009. године није било ангажмана везаног за законодавне активности и склапање међународни уговора. Везано за европске интеграције наведено је да Дирекција у изради Стратегије развоја БиХ и Стратегије социјалне укључености БиХ координира активности које ће допринијети остварењу једног од постављених циљева Стратегије развоја БиХ, а који је назван ЕУ интеграције. Даље је наведено да није било реализације посебних програмских задатака за Савјет министара БиХ, односно да је Дирекција радила на изради стратегија. Проведеном ревизијом констатовали смо да нису завршене све активности на изради стратегија.

5. Текући издаци

5.1. Ауторски хонорари

Дирекција је у 2009. години на име ауторских хонорара извршила исплату, у укупном износу од 130.844 КМ. Исплата је извршена на основу уговора о ауторским дјелима закљученим 31.12.2009. године са именованим члановима Савјета пројекта за припрему Стратегије развоја 2008. – 2013. година и Стратегије социјалне укључености БиХ 2008. – 2013. година.

Основна функција Савјета пројекта је савјетодавна подршка Дирекцији за економско планирање при изради стратегија и чини га укупно десет чланова, по 3 члана именују Савјет министара и ентитетске влада и једног члана именује Влада Брчко дистрикта. Обављеном ревизијом констатујемо специфичност акта о формирања Савјета пројекта, с обзиром да је основ формирања неусвојени записник са 33. сједнице Координационог одбора за економски развој и европске интеграције.

Дирекција је, уз претходне консултације са Министарством финансија и трезора, сачинила Информацију о исплатама накнада члановима Савјета пројекта за помоћ Дирекцији на изради Стратегије БиХ 2008. - 2013. године и Стратегије социјалне укључености БиХ 2008. - 2013. године, за период јануар – децембар 2009. године, на основу које је Савјет министара БиХ донијело закључак у коме је закључило и препоручило Дирекцији да плаћање накнада изврши на бази ауторских уговора у зависности од доприноса и ангажмана чланова Савјета пројекта и расположивих средстава. Констатовано је да је Дирекција на крају године закључила уговоре са именованим члановима, дефинишући врсту посла и износ хонорара у појединачном мјесечном износу од 1008 КМ. Исплата хонорара извршена је ретроактивно за период 01.01. – 31.12.2009. године. Међутим, provedеном ревизијом може се констатовати прилично различит ниво појединачног учествовања именованих чланова Савјета пројекта на изради стратегије, односно да поједини чланови нису доставили писана ауторска дјела за наведену стратегију, те смо зато мишљења да су се накнаде требале исплаћивати сваком појединцу у зависности од степена његовог ангажовања, како је препоручио и Савјет министара БиХ, а не само на основу именовања.

² Упутство о методологији израде Извјештаја о раду Савјета министара БиХ (Службени гласник БиХ, број 96/09)

Препоручује се Дирекцији да уз рационално трошење буџетских средстава обезбиједи најефикасније обављање конкретних послова. Такође, препоручујемо да, с обзиром да се ради о буџетским средствима институција БиХ, Савјет министара БиХ утврди укупан износ средстава која ће се користити у сврху израде стратегија, односно начин исплата накнада за рад чланова Савјета пројекта.

6. Новчане донације

Дирекција је у 2009. години исказала расположива донаторска средства у износу од 2.239.277 KM, која су уплаћена у циљу подршке при реализацији одређених пројеката. За уплаћена донаторска средства успостављен је пројектни код у ИСФУ систему по сваком донатору, тако да су вођена три програма посебне намјене и то: ESRF (Фонд за ревитализацију сектора предузећа), SDC (Швицарска развојна агенција), ADA (Аустријска развојна агенција).

- **ESRF**

Према расположивим информацијама Фонд за ревитализацију сектора предузећа требао је представљати хармонизован донаторски фонд техничке подршке за који су средства требала бити обезбјеђена од стране 3 донатора (SIDA, DFID и Влада Холандије). Пројекат је током 2009. године прекинут из разлога ван надлежности Дирекције, а дио неутрошених средстава у износу од 1.598.126 KM враћен је донаторима по договору између донатора и Министарства финансија и трезора.

- **SDC**

Средства у оквиру Програм посебне намјене Даровница за припрему средњорочног развоја БиХ намијењена су за одржавање SWOT радионица, исплате трошкова учесника и исплате по основу уговора о дјелу. Средства нису утрошена из разлога кашњења организационих процедура.

- **ADA**

Средства на програму посебне намјене Помоћ Аустријске развојне агенције намијењена су за медијске активности око израде Стратегија. Током активности на изради стратегија у 2009. години Дирекција је трошила донаторска средства за исплату путних трошкова члановима радних група, за исплату по уговорима за интелектуалне услуге модераторима и презентаторима, за трошкове штампаних материјала за учеснике, за промотивне материјале, за трошкове репрезентације.

Неутрошена донаторска средства по програмима посебне намјене SDC и ADA пренесена су у 2010. годину, јер је према расположивим подацима трајање оба пројекта продужено до 30.04.2010. године, када се очекује и завршетак активности на изради стратегија.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Дирекцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2009. годину ради достављања коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Дирекција је доставила коментаре на налазе наведене у Нацрту извјештаја о ревизији који се односе на тачке 1., 3. и 5.

Достављени коментари, по нашој процјени, не садрже нове чињенице које би утицале на измјену налаза садржаних у Нацрту извјештаја о ревизији. Дирекцији је достављен одговор и по том основу овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Ревизиони тим:

Мирсада Сијамић, виши ревизор

Нада Лацо, ревизор

Наташа Павловић, ревизор

Анализа одобреног и извршеног буџета за 2009. годину

Табела 1.

Ред. број	Врста расхода	Одобрен и буџет по закону	Корекције - мјере уштеде по захтјеву ММФ	Реструктурисање и текућа резерва	Укупно буџет (3+4+5)	Извршење буџета	Разлика (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци	1.844.000	-84.820	-5.000	1.754.180	1.279.472	474.708	73
1.	Плате запослених	758.000	-26.530		731.470	684.042	47.428	94
2.	Накнаде трошкова запослених	133.000	-10.640		122.360	86.540	35.820	71
3.	Путни трошкови	157.000	-47.650	-28.600	80.750	42.531	38.219	53
4.	Издаци телефонских и пошт. услуга	32.000		8.000	40.000	34.488	5.512	86
5.	Издаци за енергију и ком. услуге	29.000			29.000	19.566	9.434	67
6.	Набавка материјала	31.000			31.000	21.019	9.981	68
7.	Издаци за усл. превоза и горива	27.000		-13.000	14.000	4.915	9.085	35
8.	Унајмљивање имовине и опреме	148.000		28.600	176.600	175.961	639	100
9.	Издаци за текуће одржавање	6.000			6.000	3.720	2.280	62
10.	Издаци за осигурање	7.000			7.000	3.350	3.650	48
11.	Уговорене и друге услуге	516.000			516.000	203.340	312.660	39
II	Капитални издаци	2.000	0	5.000	7.000	6.693	307	96
1.	Набавка земљишта							
2.	Набавка грађевина							
3.	Набавка опреме	2.000		5.000	7.000	6.693	307	96
4.	Набавка осталих сталних средс.							
5.	Реконструкција и инвес. одрж.							
III	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0
1.								
2.								
3.								
IV	Укупан буџет	1.846.000	-84.820	0	1.761.180	1.286.165	475.015	73
V	Донације	0	0	2.239.277	2.239.277	232.926	2.006.351	10
1.	ESRF			1.648.111	1.648.111	49.985	1.598.126	3
2.	SDC			200.000	200.000	96.907	103.093	48
3.	ADA			391.166	391.166	86.034	305.132	22
VI	Укупан буџет са донацијама	1.846.000	-84.820	2.239.277	4.000.457	1.519.091	2.481.366	38
VII	Број запослених	26			26	22	4	85